

Цифрові технології також спричиняють зміни в жанрово-стильовій палітрі газетно-журнального контенту. Поява інтерактивних лонгвідів, адаптивних візуалізацій, елементів сторітелінгу та мультимедійних вставок (відео, аудіо, GIF, анімація) перетворює класичний газетний текст на багаторівневий інформаційний продукт. Це суттєво збагачує читачський досвід, але водночас ускладнює роботу журналіста, який має володіти не лише словом, а й базовими навичками дизайну, відеомонтажу та програмування.

Окремо варто відзначити роль цифрових технологій у вивченні читачської аудиторії. Аналітика в реальному часі, використання Google Analytics, Hotjar, інструментів SEO-оптимізації дають редакції змогу швидко реагувати на зміну інтересів аудиторії, формувати контентну стратегію відповідно до нових трендів і підвищувати ефективність інформаційного впливу.

Утім, цифрова трансформація несе і загрози. Зменшення ролі традиційного редагування, гонитва за кліками, поширення клікбейту та контенту, оптимізованого під алгоритми, знижують якість журналістики. Натомість зростає потреба в етичних стандартах, медіаграмотності як серед фахівців, так і серед споживачів контенту.

Отже, цифрові технології істотно змінюють організацію газетно-журнального виробництва, вимагаючи від галузі нової професійної культури, гнучких структур, креативного мислення та високої технологічної адаптивності. Сучасне газетне виробництво дедалі більше перетворюється на мультимедійну редакцію, де поєднуються традиції друкованої преси і динаміка цифрового світу.

Джерела.

1. Мейдич О. Цифрова журналістика: виклики і можливості. – *Медіаосвіта і медіаграмотність*, 2022.
2. Kovach B., Rosenstiel T. *The Elements of Journalism: What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. – 2021.
3. Pavlik J. V. *Journalism in the Digital Age: Theory and Practice for the 21st Century*. – Columbia University Press, 2020.
4. Попова Н. Трансформація газетного контенту в умовах діджиталізації. – *Наукові записки Інституту журналістики*, 2023.

Бінєєва Алла Махмудівна
ORCID: 0009-0006-2368-5243

Київський національний університет технологій та дизайну

Сомов Лев Миколайович
Народний артист України

Київський національний університет технологій та дизайну

Лісій Олег Степанович

Київського національного університету театру кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого

ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ НАГОЛОСІВ У СЦЕНІЧНІЙ МОВІ ЧЕРЕЗ КАРТКОВІ ІГРИ ТА МЕТОД SPACED REPETITION

У статті розглядається проблема засвоєння правильних акцентуаційних норм у сценічній мові студентами акторських спеціальностей та практикуючими митцями. Пропонується методика, що поєднує елементи гейміфікації у вигляді спеціально розроблених карткових ігор на основі римованих мнемонічних фраз та науково обґрунтований метод інтервального повторення (Spaced Repetition System - SRS) для ефективного та довготривалого запам'ятовування. Описуються принципи розробки та застосування карткових ігор і методу SRS у контексті навчання сценічної мови, обґрунтовується їхній потенціал для активізації когнітивних процесів, підвищення мотивації та якості засвоєння орфоепічних знань. Ключові слова: сценічна мова, наголос, акцентуація, запам'ятовування, карткові ігри, гейміфікація, інтервальне повторення, Spaced Repetition System (SRS), мнемоніка, орфоепія.

Постановка проблеми. Бездоганне володіння словом є фундаментальною складовою професійної майстерності актора. Особливе значення у сценічній мові належить правильній акцентуації, оскільки точність наголосу визначає не лише чіткість і зрозумілість мовлення, але й відображає рівень освіченості, культури та ставлення до мови виконавця. Неправильне наголошування може свідчити про недостатню професійну підготовку. Проте, засвоєння та автоматизація правильних акцентуаційних норм часто є складним завданням для студентів акторських спеціальностей та практикуючих митців. Варіативність і складність випадків акцентуації, вплив регіональних діалектів і звички повсякденного мовлення нерідко створюють перешкоди на шляху до бездоганної орфоепії. У пошуках ефективних шляхів оптимізації та підвищення зацікавленості у процесі засвоєння акцентуаційних норм у сценічній мові, дана робота пропонує інтегративний підхід, що

поєднує елементи гейміфікації [2], зокрема карткові ігри, з науково обґрунтованим методом інтервального повторення (Spaced Repetition System, SRS) [1], враховуючи потенціал мнемонічних стратегій [3] для полегшення запам'ятовування.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є розробка та обґрунтування методики запам'ятовування наголосів у сценічній мові, що поєднує використання карткових ігор на основі римованих мнемонічних фраз з методом інтервального повторення (SRS).

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою подолання труднощів у засвоєнні акцентуаційних норм сценічної мови та підвищення ефективності навчального процесу, пропонується методика, що інтегрує два взаємодоповнюючі компоненти: використання спеціально розроблених карткових ігор, заснованих на римованих мнемонічних фразах, та застосування системи інтервального повторення (Spaced Repetition System – SRS) для довготривалого закріплення навчального матеріалу [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній освітній практиці дедалі більше уваги приділяється ефективним методам запам'ятовування та довготривалого збереження інформації. Зокрема, у праці «Make It Stick» [1] обґрунтовано дієвість методу інтервального повторення (Spaced Repetition) як стратегії, що дозволяє краще протидіяти забуванню завдяки розподіленому у часі повторенню інформації. Автори підкреслюють важливість активного пригадування, самоперевірки та чергування завдань як базових принципів ефективного навчання.

Паралельно, у дослідженнях К. Каппа [2] розкривається потенціал гейміфікації у навчанні. Автор аналізує способи інтеграції ігрових елементів у педагогічний процес та доводить, що ігрова форма підвищує мотивацію, залучення студентів, а також сприяє більш глибокому опрацюванню матеріалу. Особливо ефективними виявляються карткові ігри, що поєднують елемент суперництва, візуалізацію інформації та можливість багаторазового повторення.

Крім того, в українському науковому просторі, у праці Г. Чепурного [3] висвітлюються основи освітньої мнемотехніки. Зазначено, що римовані та ритмізовані фрази активізують асоціативне мислення, полегшують запам'ятовування складних понять і є особливо цінними у мовленнєвій підготовці.

Аналіз праць [1], [2] і [3] демонструє ефективність як SRS, так і гейміфікації та мнемотехнік у навчальному процесі. Актуальним залишається вивчення впливу інтеграції цих підходів на запам'ятовування акцентуаційних норм, що і є предметом даного дослідження.

Карткові ігри з римуваннями для активного запам'ятовування наголосу. Перший компонент методики – інтеграція карткових ігор – передбачає використання спеціально розроблених двосторонніх карток. На лицьовому боці картки великим шрифтом подається слово для вивчення, при цьому знак наголосу навмисно відсутній, стимулюючи активне пригадування. На зворотному боці картки наводиться те ж саме слово з чітко позначеним знаком наголосу та коротка, спеціально створена римована фраза, яка містить це слово.

Приклад:

Безпринципний

Дуже спрИтний бо він безпринцИприй,

Близький

Хоч і низькИй, а до серця близькИй,

Бородавка

У волОдарки велика борОдавка,

Фольга

Попросили Ольгу принести нам фОльгу.

Фонетично й інтонаційно ця фраза підкреслює правильно наголошений склад цільового слова, слугуючи одночасно і відповіддю для самоперевірки, і ефективним мнемонічним засобом для запам'ятовування [3]. Використання римованих фраз ґрунтується на принципах мнемотехніки. [Чепурний, 2020]. Ритм та рима сприяють кращому утриманню інформації в пам'яті та її швидшому відновленню.

Застосування такого формату картки в ігровому контексті сприяє:

Активному пригадуванню: студент не є пасивним споживачем інформації, а активно залучається до процесу відтворення правильного наголосу перед тим, як звірити його з відповіддю, що активізує процеси пошуку в пам'яті та сприяє глибокому засвоєнню.

Використанню мнемонічних прийомів: ритмічна та римована структура фрази на зворотному боці картки формує стійкий асоціативний зв'язок між словом та його коректною вимовою [3], що полегшує запам'ятовування та зменшує ймовірність забування.

Залученню різних сенсорних каналів: методика задіює візуальне сприйняття (слово без наголосу → слово з наголосом та фраза), аудіальне сприйняття (промовляння слова та ритму фрази), а також кінестетичний аспект

(фізична взаємодія з картками), що відповідає принципам полімодального навчання та підвищує ефективність запам'ятовування.

Зниженню емоційної напруги: ігрова форма навчання створює більш невимушену атмосферу, що робить процес пошуку правильного наголосу менш стресовим та більш захопливим [2], сприяючи позитивному емоційному стану, який є важливим фактором успішного навчання.

Метод Spaced Repetition для закріплення. Другим ключовим елементом запропонованої методики є застосування системи інтервального повторення (SRS) для забезпечення довготривалого збереження вивченого матеріалу. Метод інтервального повторення (SRS) являє собою науково обгрунтовану техніку навчання, яка передбачає періодичний перегляд засвоєної інформації з поступово збільшуваними часовими інтервалами між повтореннями. Це дозволяє ефективно протидіяти природному процесу забування, використовуючи когнітивний ефект «бажаного зусилля» (desirable difficulty) [Brown et al., 2014]. Збільшення інтервалів між повтореннями змушує мозок активніше відновлювати інформацію, що зміцнює нейронні зв'язки, відповідальні за її зберігання.

Реалізація SRS може здійснюватися як за допомогою фізичних карток, створених за описаним вище двостороннім принципом («питання» – слово без наголосу, «відповідь» – римована фраза з наголошеним словом), так і з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (наприклад, Quizlet, Anki, Memrise тощо), яке автоматизує процес інтервальних повторень, оптимізуючи час між повтореннями на основі успішності відповідей користувача.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Запропонований інтегрований підхід до процесу засвоєння правильної акцентуації у сценічній мові, що базується на синергетичній взаємодії спеціальних картокових ігор з римованими мнемонічними фразами та науково обгрунтованого методу інтервального повторення, являє собою інноваційне та потенційно високоефективне вирішення актуальної педагогічної проблеми. Представлена комбінована методика має значний потенціал для модернізації та оптимізації практики викладання сценічної мови. Очікується, що її системне впровадження сприятиме не лише підвищенню точності наголошування та ефективності запам'ятовування складних випадків акцентуації, але й суттєвому зростанню навчальної мотивації та активної залученості студентів у процес вивчення орфоепічних норм. Поєднання елементів гри та науково обгрунтованих стратегій запам'ятовування може зробити процес навчання більш цікавим, динамічним та результативним. Розвиток навичок самостійної роботи з інструментами SRS та покращення довготривалого утримання знань є важливими додатковими перевагами порівняно з традиційними методами механічного заучування. Гнучкість запропонованого підходу дозволяє легко адаптувати його до різних рівнів підготовки студентів та специфічних потреб навчальної групи або окремого учня. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу цієї методики на різні аспекти сценічної мови, розробку критеріїв оцінювання ефективності використання картокових ігор та SRS у навчальному процесі, а також на адаптацію методики для вивчення інших складних аспектів сценічної мови, таких як інтонація, темпоритм та артикуляція.

Джерела.

1. Brown P. C., Roediger H. L., McDaniel M. A. Make It Stick: The Science of Successful Learning / P. C. Brown, H. L. Roediger, M. A. McDaniel. – Cambridge: Belknap Press: An Imprint of Harvard University Press, 2014. – 336 с.
2. Kapp K. M. The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education / K. M. Kapp. – San Francisco: Pfeiffer, 2012. – 336 с.
3. Чепурний Г. А. Освітня мнемотехніка: навч.-метод. посіб. / Г. А. Чепурний. – Тернопіль: Мандрівець, 2020. – С. 115-119.

Романова Анна Сергіївна

Національний університет «Львівська політехніка»

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ У СПРИЙНЯТТІ ІДЕАЛЬНОГО ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Соціальні мережі сьогодні є простором інтенсивного візуального впливу. Ідеалізовані зображення, що демонструють «успішне життя», ідеальну зовнішність та стиль, формують у користувачів високі стандарти, яким складно відповідати. Особливу роль у сприйнятті такого контенту відіграє емоційний стан користувача, зокрема, рівень тривожності, настрою та психоемоційної стабільності. Дослідження взаємозв'язку між емоційним фоном та реакцією на ідеалізовані зображення може дати важливі орієнтири для психопрофілактики та цифрової гігієни.

Метою дослідження було з'ясувати, як емоційний стан впливає на сприйняття ідеального візуального контенту в соціальних мережах. Об'єктом дослідження виступає самосприйняття користувачів соцмереж, а